

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/185/2022                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1116225634                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.11.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Vladík            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:1116225634.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H. E. Š., L., L. X/A, zastúpeného STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., Bratislava, Dunajská 15, proti žalovanej Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto, Bratislava, Vájanského nábr. 3, o zaplatenie 24 993,28 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9C/116/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2021 sp. zn. 8Co/123/2020, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 19. júna 2018 č. k. 9C/116/2016-126 - I. žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi sumu 24 993,28 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 24 993,28 eura od 12. októbra 2016 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % a III. o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 30. marca 2021 sp. zn. 8Co/123/2020, na odvolanie žalovanej rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol. Rozhodol, že žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi nevznikol nárok na žalovanej súdom prisúdené trovy právneho zastúpenia, keďže okrem nesplnenia podmienky „úspešnosti žalovanej“ v súdnom spore, žalovaná na toto plnenie ani nie je v zmysle čl. II. zmluvy povinná. Nárok na súdom priznané trovy právneho zastúpenia by mal žalobca iba v prípade „úspešnosti“ žalovanej v spore, pričom na ich zaplatenie by mu vznikol nárok až v prípade, že tieto trovy právneho zastúpenia by žalovanej nahradila najskôr protistrana (spoločnosť N. S. L. E. B. - Consulting s.r.o.). V danom prípade, za stavu, keď daná náhrada trov právneho zastúpenia nebola vymožená od povinného a žalovaná ňou nedisponuje, nevznikla žalovanej povinnosť zaplatiť ju žalobcovi. Vzhľadom na to, posúdil námietky žalovanej uvedené

v odvolaní za dôvodné a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa ustanovenia § 388 CSP, tak že žalobu zamietol.

3. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) prípustnosť, ktorého vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Namietal, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal na arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu a absenciu zistenia skutkového stavu nevyhnutného pre rozhodnutie vo veci. Podľa jeho názoru prezentované závery odvolacieho súdu sú nesprávne, vnútorne rozporné a zjavne arbitrárne. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdí a prizná jemu ako dovolateľovi náhradu trov konania, prípadne zruší rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie.

4. Žalovaná k podanému dovolaniu žalobcu uviedla, že odvolací súd vychádzal z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, pričom svoje závery v odôvodnení rozsudku dostatočne zrozumiteľne vysvetlil. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 424 CSP dovolanie môže podať strana v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

8. Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 419 až § 423 CSP), či bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP) a či spĺňa zákonom vyžadované náležitosti, vrátane osobitnej podmienky povinného právneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie (§ 424 až § 426 CSP). Skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska objektívneho nasleduje až po skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania. Pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie nie je subjektívne prípustné, nepristúpi už k skúmaniu prípustnosti dovolania z objektívneho hľadiska (vrátane naplnenia dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 420 a § 421 CSP) a dovolanie ako podané neoprávnenou osobou bez ďalšieho odmietne.

9. Subjektívna prípustnosť dovolania reflektuje stav procesnej ujmy v osobe určitej strany sporu, ktorý sa prejavuje v porovnaní najpriaznivejšieho výsledku, ktorý odvolací súd pre účastníka mohol založiť svojím rozhodnutím a výsledku, ktorý svojím rozhodnutím skutočne založil (napr. sp. zn. 3Cdo/46/2001). Ujma môže mať podobu formálnu, ktorá sa navonok prejavuje v odlišnosti napadnutého výroku rozhodnutia od posledného návrhu účastníka vo veci samej v jeho neprospech, a podobu materiálnu, ktorá je daná vtedy, ak rozhodnutie svojím obsahom znevýhodňuje osobu podávajúcu opravný prostriedok alebo zhoršuje jej právne postavenie (zúžením jej práv, rozšírením jej povinností), a preto u nej existuje právny záujem požadovať na súde vyššej inštancie odlišné rozhodnutie vo svoj prospech. Dovolací súd osobitne zdôrazňuje, že posúdenie otázky, či dovolaním napadnutý výrok

rozhodnutia odvolacieho súdu vyznel v prospech alebo neprospech účastníka, a teda či účastník je oprávnenou osobou na podanie dovolania, prislúcha výlučne dovolaciemu súdu (R 50/1999). Pri tomto posudzovaní nemožno brať do úvahy subjektívne presvedčenie účastníka o ujme, ale len objektívnu skutočnosť, že rozhodnutím odvolacieho súdu bola účastníkovi spôsobená určitá aj nepatrná ujma, ktorú možno odstrániť zrušením alebo zmenou napadnutého rozhodnutia (napr. sp. zn. 5Cdo/215/2010, sp. zn. 4Cdo/172/2017).

10. Z uvedeného vyplýva, že pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania je potrebné zohľadniť, či napadnuté rozhodnutie má negatívny dopad na dovolateľa a či mu bola spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery, či prípadným zrušením rozhodnutia sa dosiahne náprava dôsledkov, ktoré vyvolalo (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/46/01 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe 2003 pod č. 49).

11. Ak je úlohou civilného súdneho konania ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov - jednotlivcov (čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP) nemôže opravný prostriedok podať osoba, ktorej práva nie sú porušené. To znamená, že právo (účinne) podať dovolanie nie je dané tomu subjektu, v neprospech ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu nevyznelo a ktorý týmto rozhodnutím nebol negatívne dotknutý na svojich právach, pretože nie je splnená podmienka subjektívnej prípustnosti takéhoto dovolania.

12. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

14. Pokiaľ ide o námietky dovolateľa dovolací súd nezistil prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu, arbitrárnosť alebo nesprávnu aplikáciu daného právneho predpisu. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Napokon treba dodať, že dokazovanie je vecou súdu, ktoré dôkazy majú alebo nemajú byť vykonané.

15. Dovolací súd preto dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namietal nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva a dovolací súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.